

RACHEL JOYCE

HAROLD FRY VALÓSZÍNŰTLEN UTAZÁSA

„Mióta először találkoztam Harold Fry-jal,
többé nem akartam elválni tőle.

Letehetetlen könyv.”

The Times

Úton vagyok. Csak várnia
kell. Tudja, meg akarom
menteni. Míg én kitartoán
gyalogok, magának is
ki kell tartania,
és élni fog.

Harold Fry

QUEENIE HENNESSY
SZENT BERNÁT OTTHON
BERWICK-UPON-TWEED

Harold Fry nemrégiben vonult nyugdíjba, napjai szinte egyformán telnek, egészen addig, míg levelet nem kap egy régi ismerősétől, Queenie Hennessytől. A nőtől, akit 20 éve nem látott, és aki most a halálos ágyából írt neki. A férfi gyors választ fogalmaz, majd a levéllel elindul a sarki postaládához, amivel kezdetét veszi egy valószínűtlen utazás. Harold Fry elhatározza, hogy majd kilencszáz kilométert gyalogol Kingsbridge-től a Berwick-upon-Tweedben található otthonig, mert hisz abban, hogy amíg ő gyalogol, Queenie Hennessy élni fog. Vitorláscipőben és könnyű kabátban vág neki a tájnak és a sürgető küldetésnek. Útközben varázslatos figurákkal találkozik, akik felszabadítják régóta szunnyadó lelkét és benne a reményt. Megrohanják az emlékek: ahogyan először táncolt feleségével, Maureennal, az esküvőjük, az apaság öröme, és miközben emlékezik, lassan megbékül a veszteségekkel, a mulasztásokkal is.

Mont Blanc
válogatás

© Pal Hansen

Rachel Joyce Gloucestershire-ben él a férjével és négy gyermekével. Több mint húsz hangjátékot írt a BBC Radio 4 számára, adaptációkat készített a „Klasszikusok” sorozatba, az „Egy óra nőknek” műsor számára, valamint egy tévéadaptációt a BBC2 felkérésére. 2007-ben megkapta a legjobb rádiójátékért adható Tinniswood-díjat.

Tudj meg többet a könyvről:

www.rachel-joyce.co.uk

www.facebook.com/MontBlancValogatás

www.facebook.com/DreamKonyvek

„A könyv gyengéd és szelíd bája
bölcsen vezeti végig az olvasót a
szerelem és az odaadás
megrendítő útján.”

Booklist

„Joyce aprólékosan precíz,
mégis légiesen könnyed prózája
kíséri Haroldot a megbánás
átokföldjén át az érzelmi megváltás
napsütötte síkjáig – néha már-
már elviselhetetlenül megindító
tisztasággal.”

The Sunday Times

„Nagyszerű könyv, vicces, szomorú
és nagyon hiteles. Harold remekül
megrajzolt karakter. Története
érzelmileg megviseli az olvasót, végül
mégis felemelő.”

Joanne Harris, a Csokoládé című
regény szerzője

RACHEL JOYCE
HAROLD FRY
VALÓSZÍNŰTLEN
UTAZÁSA

— részlet —

1.

Harold és a levél

A LEVÉL EGY keddi napon érkezett, és mindent megváltoztatott. Közönséges áprilisi reggel volt, a mosott ruha és a frissen nyírt fű szaga itatta át a levegőt. Harold Fry a reggelizőasztalnál ült, frissen borotválva, tiszta ingben és nyakkendőben, a kezében érintetlen pirítós. A konyhaablakon át a lenyírt pázsitra nézett, a közepén Maureen szétnyitható szárítója meredt ki a földből, a kert három oldalát a szomszédok sűrű deszkakerítése zárta le.

– Harold! – kiabálta túl Maureen a porszívót. – A posta!

Arra gondolt, kimehetne, de egyetlen teendőjét, a fűnyírást már előző nap elvégezte. A porszívó váratlanul elhallgatott, az ajtóban megjelent a felesége, ingerültnek látszott, és egy levelet tartott a kezében. Leült Harolddal szemben.

Maureen törékeny termetű, fűrge járású nő volt, fejeére ezüstszínű haj simult, mint egy sapka. Amikor először találkoztak, Haroldot semmi nem tette olyan boldoggá, mint ha megneveztethette. Nézte, ahogyan csinos vonásait szétzilálja a rakoncátlan öröm. – Neked jött – mondta Maureen. Harold fel se fogta még, mire gondol, amikor az asszony egy borítékot

csúsztatott az asztalra, mely éppen a férje könyökénél állapodott meg. Mindketten úgy meredtek a levélre, mintha még sose láttak volna effélet. A boríték rózsaszínű volt. – Nézd, a postabélyegzőn Berwick-upon-Tweed áll!

Harold senkit nem ismert Berwickben. Különben sem ismert sok embert. – Talán téves kézbesítés.

– Nem hiszem. Az ilyesmit nem szokás eltéveszteni. – Az asszony elvett egy pirítóst a tartóból. Hidegen és ropogósan szerette.

Harold a rejtélyes borítékot tanulmányozta. A rózsaszínje nem a fürdőszobaszett rózsaszínje volt, nem is a hozzáillő törölközőké, de a véccélőke bolyhos takarójáé sem. Annak élénk árnyalata mintha arra figyelmeztette volna Haroldot, tűnjön el onnan. Ez finom árnyalat volt. Mint egy török édesség. Harold nevét és címét golyóstollal írták rá, az otromba betűk egymásnak dőltek, összefolytak, mintha egy gyerek vetette volna sietősen oda őket: *H. Fry úrnak, South Hams, Kingsbridge, Fossebridge út 13.* A kézírást nem találta ismerősnek.

– Nos? – kérdezte Maureen, és odanyújtott egy kést. Harold a boríték sarkához illesztette és a hajtásnál rántott egyet rajta. – Óvatosan! – szólt rá a felesége.

Harold magán érezte az asszony tekintetét, mialatt előkotor-ta a levelet, és orrára illesztette az olvasószemüvegét. A levelet géppel írták, és számára ismeretlen helyről, a Szent Bernát Ott-honból adták fel. *Drága Harold! Talán meglepi a levelem.* Tekintete a lap aljára kalandozott.

– Nos? – kérdezte ismét Maureen.

– Egek ura! Queenie Hennessytől jött.

Maureen egy darabka vaját nyársalt fel a késével, majd hoszszában elkente a pirítósán. – Queenie kicsodától?

– A sörfőzdében dolgozott. Sok-sok éve. Nem emlékszel?
Maureen vállat vont. – Kellene? Nem látom be, miért emlé-
keznék bárkire sok-sok évvel azelőttről. Ideadnád a dzsemet?

– A pénzügyön dolgozott. És jól.

– Ez a lekvár, Harold. A dzsem piros. Ha megnézed a dolgo-
kat, mielőtt kézbe veszed, az segít.

Harold odaadta, amit a felesége kért, majd visszatért a le-
veléhez. Nagyon szép, rendezett levél, nem is emlékeztet a bo-
ríték kusza betűire. Aztán elmosolyodott, milyen jellemző ez
Queenie-re, mindig mindent olyan precízen csinált. – Ő emlék-
szik rád. Üdvözl.

Maureen gyöngy alakúra csücsörítette a száját. – Egy fickó
azt magyarázta a rádióban, hogy a franciáknak a mi kenyérünk
kell. Nem képesek felszeleteltetni Franciaországban. Idejönnek
és felvásárolják a miénket. A fickó szerint kenyérhiány lehet a
nyáron. – Elhallgatott. – Baj van, Harold?

A férfi nem válaszolt. Kihúzta magát, szája elnyílt, arca el-
sápadt. Mikor végül megszólalt, a hangja tompán, halkán szólt.
– Rákos. Azért ír, hogy elbúcsúzzon. – Harold kereste a továb-
bi szavakat, de egy sem jött a nyelvére. A nadrágzsebéből elő-
húzott egy zsebkendőt, és kifújta az orrát. – Én... a. Francba!
– Könnyek gyűltek a szemébe.

Hosszú pillanatok teltek, talán percek is. Aztán Maureen
nagyot nyelt, és ezzel megtörte a csöndet. – Sajnálom –
mondta.

Harold bólintott. Fel kellett volna emelnie a fejét, de nem
ment.

– Szép a reggel – próbálkozott Maureen. – Miért nem rakod
ki a kerti székeket? – Harold csak ült, nem szólt és nem mozdult,

végül a felesége összeszedte a koszos tányérokat. Néhány perc múlva a porszívó újra megszólalt a nappaliból.

Harold úgy érezte, mindjárt megfullad. Elég, ha megmozdítja egyetlen végtagját, sőt egyetlen izmocskáját, és olyan érzéshullámot szabadít el, hogy azt már nem bírja magában tartani. Miért hagyta úgy elmúlni az utóbbi húsz évet, hogy meg sem próbált Queenie Hennessy nyomára jutni? Most itt a képeslap, ettől az apró, sötéthajú asszonytól, akivel akkor régen együtt dolgozott, és hihetetlennek tűnik, hogy – hány éves is? Hatvan? És rákban haldoklik a messzi Berwickben. Minden lehetséges hely közül pont ott: sosem járt még olyan távol északon. Kinézett a kertre, és észrevette, hogy a borostyán egyik ágába beleakadt egy műanyag szalag, föl-le csapkod, de nem bír szabadulni. A zsebébe dugta Queenie levelét, kétszer megpaskolta, hogy érezze, biztonságban van, majd fölállt.

Odafent Maureen halkán becsukta David szobájának ajtaját, egy percig csak állt, és beitta a szoba illatát. Elhúzta a kék függönyt, melyet minden este összehúzott, ellenőrizte, nem poros-e a párkány ott, ahol a tüll anyag hozzáér. Letörölgette a Cambridgeben készült arcképet, és mellette a fekete-fehér csecsemőkori képet. Mindig takarított a szobában, mert hazavárta Davidet, és nem tudta, mikor toppan be. A lényének egy része állandó várakozásban élt. A férfiaknak fogalmuk sincsen az anyaságról. A fájdalomról, amit a gyerek iránti szeretet magában hordoz, még azután is, hogy a gyerek kiröpült. Haroldra gondolt, a rózsaszín borítékra, és arra, bárcsak beszélhetne a fiukkal. Olyan halkán távozott, ahogyan belépett, ment lehúzni az ágyneműt.

Harold Fry kiemelt néhány papírlapot a komódfiókból, és fogta Maureen egyik golyóstollát. Mit mondhat az ember egy rákban haldokló nőnek? Tudatni akarta vele, mennyire sajnálja az egészséget, de mégsem írhatta, *együttérzéssel*, mert ezt a bolti képeslapok az esemény bekövetkezése után közölték, különben is olyan formálisan hangzik, mintha igazából nem is érdekelné. Írni kezdett: *Kedves Queenie Hennessy, remélem az állapota hamarosan javulni fog*, de mihelyt letette a tollat, hogy megvizsgálja, amit írt, merevnek és valószínűtlennek érezte. Csomóba gyúrta a papírt, és kezdte előlről. Sosem fejezte ki magát valami ügyesen. Olyan hatalmas volt, amit érzett, hogy nem talált rá szavakat, és ha talált is volna, hogyan írja le őket valakinek, akivel húsz éve nem beszélt. Bezzeg fordított helyzetben Queenie biztosan tudná, mit tegyen.

– Harold? – Maureen hangja meglepte. Azt hitte, odafent törölgeti a port, vagy Daviddal beszélget. A kezén sárga gumi-kesztyű.

– Éppen Queenie-nek írok néhány sort.

– Néhány sort? – Az asszony gyakran elismételte a szavait.

– Igen. Szeretnéd aláírni?

– Nem hiszem. Nem volna helyénvaló, hiszen nem is ismerem.

Igazán kár aggódni a szép kifejezésmód miatt. Egyszerűen papírra kell vetnie a fejében nyüzsgő szavakat: *Drága Queenie! Köszönöm a levelét. Sajnálom, ami történt. Szeretlek. Üdvözli: Harold (Fry)*. Esetlen, de mégis megvan. Borítékba csúsztatta a levelet, gyorsan lezárta, az elejére másolta a Szent Bernát Otthon címét.

– Megyek, bedobom a postaládába.

Már elmúlt tizenegy. Leakasztotta vízhatlan kabátját a fogasról, ahol Maureen kedvéért tartania kellett. Az ajtóban megcsapta a meleg és a sós levegő illata, de a felesége mellette termett, mielőtt a bal lábát átemelhette volna a küszöbön.

– Soká jössz?

– Hiszen csak az utca végére megyek.

Az asszony csak nézte azzal a mohazöld tekintetével, törekény állával, és Harold arra gondolt, bár tudná, mit mondjon, de nem tudta; legalábbis nem úgy, hogy az számítsen. Szerette volna megérinteni, mint régen, megpihentette volna a fejét a vállán. – Szervusz, Maureen. – Óvatosan tette be a kettejüket elválasztó ajtót, nehogy becsapódjon.

A Fossebridge út Kingsbridge fölötti dombra épült házait az ingatlanügynökök „panorámás”-nak nevezték volna, szép kilátás nyílt innen a városra és a környező vidékre. Az előkertek viszont bizonytalanul lejtettek a járda felé, és a növények úgy kúsztak bambuszkaróikra, mintha az életükért egyensúlyoznának. Harold a kellesténél kicsit gyorsabban lépkedett a meredek betonjárján, de így is észrevett öt új pitypangot. Majd délután megkeresi a gyomirtót. Jó lesz az.

A közvetlen szomszédja integetett oda neki, mikor észrevette Haroldot, és a közös kerítésük felé igyekezett. Rex alacsony ember volt, alul két takaros láb, felül apró fej, középen hordó formájú test, Harold néha attól félt, ha elesne, senki nem tudná megállítani. Csak gurulna, mint egy labda. Rex hat hónapja megözvegyült, körülbelül akkor, amikor Harold nyugdíjba ment. Elizabeth halála óta legszívesebben arról beszélt, milyen nehéz az élet. Erről viszont igen hosszan. – A legkevesebb, hogy meghallgatja az ember

– mondogatta Maureen és Harold nem volt benne biztos, az embert vajon általánosságban vagy nagyon is konkrétan értette-e.

– Séta lesz? – kérdezte Rex.

Harold a derűs tónussal próbálkozott, mely reményei szerint azt sugallta, most nincs ideje megállni. – Feladjak valamit neked is, öregem?

– Nekem nem ír senki. Mióta Elizabeth itt hagyott, csak prospektusokat kapok.

Rex közepes távolságra maga elé nézett, és Harold rögvest tudta, milyen irányt készül venni a diskurzus. Fölpillantott: se-lyempapír égen felhőpamacsok. – Szép időnk van.

– Bizony szép – mondta Rex, szünetet tartott, és felsóhajtott. – Elizabeth nagyon szerette a napsütést. – Újabb szünet.

– Tökéletes az idő a fűnyírásra, Rex.

– Így van, Harold. Te komposztárod, amit levágsz? Vagy talajtakarásra használod?

– Á nem, csak rátapad a lábamra a falevelekkel együtt. Maureen utálja, ha behordom a házba. – Harold a vitorláscipőjére pillantott, és eltűnődött, miért viselnek ilyesmit az emberek, ha nem is akarnak hajóra szállni. – Na, mennem kell. Szeretném, ha a déli kézbesítéssel elmenne a levél. – Azzal kezében meglengetve a borítékot elindult a járdán.

Életében először sajnálta, hogy olyan közel van a postaláda. Átment az úton, hogy kerüljön egy kicsit, de így is, úgy is ott várta az utca végén. A nyíláshoz emelte a Queenie-nek írt levelet, aztán megtorpant. Visszanézett a rövid útra, amit az imént megtett. A stukkós családi házak a sárga, a lazacszín és a kék árnyalataiban pompáztak. Némelyeknél még az ötvenes évek sátortető

épületeit díszítették a félnapot formázó gerendák, mások palatetővel fedték és beépítették a tetőteret, és épült egy tökéletes svájci faház is. Harold és Maureen negyvenöt évvel ezelőtt kötöztek be, rögtön, miután összeházasodtak. Minden megtakarításukra szükségük volt a foglalóhoz, nem jutott függönyre vagy bútorra. Távol tartották magukat a szomszédoktól, akik jöttek és mentek, míg végül csak Harold és Maureen maradt. Valaha veteményesük is volt és egy apró tavacskájuk. Maureen nyaranta befőzött, David aranyhalakat tartott. A ház mögötti melegház trágyától bűzlött, magas kampókon lógtak a szerszámok, összetekerselt kötél és zsineg. Mindennek nyoma sem maradt. Már a fiuk kőhajításra álló iskoláját is lebuldózerezték azóta, a helyén ötven megfizethető árú lakás áll, élénk alapszínekben, György korabeli lámpákat utánzó utcai világítással.

Harold a Queenie-nek írt szavain gondolkodott, és olyan hiányérzete támadt, hogy elszégyellte magát. Elképzelte, amint hazatér, és Maureen Davidet szólongatja, és az élet jottányit sem változik, leszámítva a tényt, hogy Queenie Berwickben haldoklik: nem bírt az érzéseivel. A levél ott pihent a postaláda sötétlő szája szélén. Nem bírta elengedni.

– Végül is – mondta ki hangosan, bár senki nem járt arra – tényleg szép napunk van. – Hiszen semmi dolga. Elsétálhat a következő postaládáig is. Befordult a Fossebridge út sarkán, mielőtt meggondolhatta volna magát.

Harold nem szeretett elhamarkodottan dönteni. Ennyit tudott önmagáról. Nyugdíjba vonulása óta csak teltek a napok, és nem változott semmi, talán a dereka kicsit megvastagodott, és jobban hullott a haja. Éjszakánként rosszul aludt, néha pedig egyáltalán nem tudott aludni. Mégis, mivel megint túl hamar

ért a következő postaládához, ismét habozott. Belefogott valamibe, amiről nem tudta pontosan, micsoda, de ha már benne volt, nem állt rá készen, hogy be is fejezze. Izzadságyöngyök jelentek meg a homlokán; a vére lüktetett. Ha a Fore utcai postahivatalba vinné a levelet, garantáltan másnap kézbesítenék.

A nap melengette a tarkóját, vállát, míg lefelé sétált az egyik új lakótelep sétányain. Benézett az ablakokon, a lakások néme-lyike még üresen állt, de előfordult, hogy odabentről visszabámultak rá, ilyenkor úgy érezte, el kellene futnia. Néha megpillantott egy-egy tárgyat, amelyre nem számított, valamilyen porcelánfigurát, vázát, még egy tubát is. Az emberek lényük egy-egy érzékeny darabjával kerítették el magukat a külvilágtól. Megpróbálta elképzelni, egy járókelő mit tudna meg róla és Maureenről, ha benézne a Fossebridge út 13. ablakán, és rájött, hogy nem sokat, a tüllfüggöny miatt. A rakpart felé tartott, combizmai már jeleztek.

Éppen apály volt, a kopott csónakok ott heverték a fekete sárral borított holdbéli tájon. Harold egy üres padhoz sántikált, kivette Queenie levelét a zsebéből, és széthajtogatta.

Queenie emlékezett rá. Ennyi év után. Ő pedig élte tovább az életet, mintha mi sem történt volna. Mintha nem jelentett volna neki semmit, meg se próbálta megállítani. Nem követte nyomon. El sem köszönt. Könnyező szeme előtt egybemosódott az ég és a járda. Aztán a könnyek mögött egy anya és gyermeke homályos körvonalai tűntek föl. Mintha fagyalttölcsért tartottak volna a kezükben; úgy festett, mint a fáklya. Az asszony fölemelte a kislányt, és a pad másik végébe ültette.

– Szép napunk van – mondta Harold, és nem akarta, hogy úgy hangozzon, mint egy öregember, aki éppen sírt. A nő nem

nézett fel, nem is bólintott. A kisgyerek ökle fölé hajolva nyalogatta a tölcsérről csurranó fagylaltcsíkokat. A fiú az anyját figyelte, olyan csendben és olyan közélről, mintha kettejük arca egy és ugyanaz az arc lenne.

Harold eltűnődött, ült-e így valaha a rakparton, és evett-e Daviddal fagylaltot. Biztosan evett, de hiába kotorászott hasonló emlékkép után az agyában. Tovább kell mennie. Be kell dobnia a levelet.

A Vénpatak Fogadó előtt irodisták nevetgéltek, kezükben az ebédidőben elengedhetetlen sörrel, de Harold alig figyelt rájuk. Amint megindult fölfelé a Fore utcán, az anya járt az eszében, aki annyira egybeolvadt a kisleánnyal, hogy rajta kívül meg se látott mást. Eszébe jutott, hogy mindig Maureen beszélt Daviddal, ő mesélte el, mi történt velük. Maureen írta a levelek és lapok aljára „Apa”. Még az ő idős apjának is Maureen keresett szeretetotthont. Adódott a kérdés – miközben az átkelőhelyen megnyomta a gombot –, ha lényegében Maureen volt Harold, „akkor ki vagyok én”?

Úgy ment el a postahivatal mellett, hogy még csak oda sem nézett.

2.

Harold, a benzinkutas lány és egy hitbéli kérdés

HAROLD A FORE utca felső végén járt. Elhaladt a bezárt Woolworths mellett, aztán jött a rossz hentes („Veri a feleségét” – mondta Maureen), a jó hentes („Elhagyta az asszony”), az óratorony, a Vágóhíd, a *South Hams Gazette* irodái, aztán az utolsó üzlet. A vádlija minden lépésnél sajgott. Mögötte a folyótorkolat úgy csillogott a napfényben, mint egy bádoglemez, a csónakok már csak fehér pöttyöknek látszottak. Megállt az utazási irodánál, mert feltűnés nélkül akart pihenni. Úgy tett, mintha a kirakatban ajánlott akciós ajánlatokat olvasgatná. Bali, Nápoly, Isztambul, Dubai. Valaha az édesanyja mesélt álmodozva országokról, ahol trópusi fák nőnek, a nők virágot tűznek a hajukba, ő pedig, mint kisleány, ösztönös bizalmatlansággal fogadta a világot, amit nem ismert. Sok minden nem változott azután sem, hogy elvette Maurent, és megszületett David. Minden évben két hetet ugyanazon az eastbourne-i üdülőhelyen töltöttek. Harold mélyeket lélegzett, hogy ráncba szedje a mellkasát, aztán északnak indult tovább.

Az üzleteket házak váltották fel, némelyik a piszkoszürke devoni kőből épült, mások falát úgy festették, esetleg

a homlokzatot csempével burkolták, felbukkantak az új építkezés következményei, a zsákutcák. Éppen virágba borult a magnólia; fodros, fehér csillagok ültek a meztelen ágakon. Máris egy óra, elmulasztotta a déli kézbesítést. Vesz valami harapnivalót, hogy felfrissítse magát, aztán megkeresi a következő postaládát. Várta, hogy a forgalom csendesedjen, és végül a benzinkút felé kelt át az úton, ahol véget értek a házak, és sorakoztak a mezők.

A pénztárnál álló fiatal lány ásított. A póló és nadrág fölött piros mellényt viselt, rajta a kitűzőn az állt: ÖRÖMMEL SEGÍTÉK. Kettéválasztott haja zsíros gubancokban lógott, a füle ki-látszott, a bőre pattanásos és sápadt, mintha hosszú időt töltött volna bezártságban. Nem értette, mit akar Harold, aki könnyű frissítőt kért. Eltátotta a száját, aztán úgy is felejtette, Harold at-tól tartott, még meggörbül, és úgy marad. – Kaphatnék valami harapnivalót? Olyasmit, ami erőt ad?

A lány szeme felcsillant. – Ja, hamburgerre gondol. – A hű-tőhöz vonszolta a tagjait, és bemutatta, hogyan kell felmelegí-teni egy BBQ Sajtos Szörnyet sült krumplival a mikróban.

– Egek! – szólalt meg Harold, miközben az üveg mögött forgó dobozt nézték. – Nem gondoltam, hogy a benzinkútnál az ember komplett ebédet kap.

A lány kivette a mikróból a hamburgert, zacskóban ketchupot és barna szószot kínált hozzá. – Benzint is fizet? – kérdezte, és lassan törölgette a kezét. Olyan apró volt, mint egy kisgyereké.

– Nem, nem. Csak erre jártam. Gyalog.

– Ó! – felelte a lány.

– Feladok egy levelet valakinek, akit régen ismertem. Sajnos rákja van. – Legnagyobb rémületére azon kapta magát, hogy

szünetet tartott a szó előtt, és lehalkította a hangját. Azt is észlelte, hogy közben apró rögöt formált az ujjáival.

A lány bólintott. – A nénikém is rákos volt – mondta. – Utoléri az embert, ha akarja, ha nem. – Közben a polcon jártatta a szemét, mintha ott bújna a rák az autóstérképek és autóápoló szerek mögött. – Azért bizakodni kell.

Harold fölhagyott az evéssel, és papírszalvétával megtörölte a száját. – Bizakodni?

– Hinni kell. Szerintem. Nem a gyógyszerekben, meg ilyesmi-ben. Hinni kell, hogy az ember jobban lehet. Annyi mindent nem tudunk az emberi agyról. Ha viszont hisz, megtörténhet bármi.

Harold ámultan nézett a lányra. Nem tudta, hogyan történt, de mintha fénytócsában állt volna, mintha elmozdult volna a nap, a haja és a bőre most tisztán ragyogott. Talán túlságosan is bambán nézte, mert a lány megvonta a vállát, és az alsó ajkát harapdálta. – Hülyeségeket beszélek?

– Nem, dehogya! Ellenkezőleg, nagyon érdekes, amit mond. Csak attól tartok, a valláshoz sosem értettem valami jól.

– Én nem a vallásos hitre gondoltam. Csak arra, hogy bízni kell abban, amit nem ismerünk, és megpróbálni. Ha az ember hisz, az mindent megváltoztathat. – Közben egy hajfürtöt tekergetett az ujjá körül.

Harold még nem találkozott ilyen egyszerű bizonyossággal, pláne nem ilyen fiatal emberben: ahogyan elmondta, magától értetődően hangzott. – És ő jobban lett? A nénikéje? Mert maga hitt benne?

A hajfürt úgy ráfeszült a lány ujjára, hogy Harold attól félt, többet le sem jön. – Azt mondta, ez adott neki reményt, mikor már semmi mása nem maradt.

– Dolgozik is itt valaki? – kiabált a pult mögül egy férfi hal-
szálcás öltönyben. A slusszkuccsal kopogtatott a kemény felü-
leten, mintha ki akarná dobolni rajta az elvesztegetett időt.

A lány lassan visszalépkedett a pénztárgéphez, ahol a hal-
szálcás feltűnően az óráját nézegette. Magasan a levegőbe tar-
totta a csuklóját, és a számlapra mutogatott. – Harminc percen
belül Exeterben kell lennem.

– Benzint? – kérdezte a lány, és újra elfoglalta a helyét a ci-
garetták és lottószelvények előtt. Harold próbálta elkapni a te-
kintetét, de ő nem akarta. Tompa és üres lett megint, mintha
nem beszéltek volna a nénikéjéről soha.

Harold a pultra tette a hamburger árát, és az ajtóhoz lé-
pett. Hit? Vagy nem ezt a szót használta a lány? Nem hallot-
ta gyakran, most is furcsán hatott. Annak ellenére, hogy nem
tudhatta, mit értett alatta pontosan a lány, sőt azt sem, ő maga
miben hihet még, a szó zavarba ejtő kitartással visszhangzott az
agyában. Hatvanöt éves, felkészült már a várható nehézségekre.
Merevek az ízületei, cseng a füle, ha fordul a szél, könnyezni
kezd a szeme, néha baljós fájdalom nyilall a mellkasába. De
mi ez a váratlan érzelmi hullámvész, melynek pusztá energiájába
belerázkódik a teste? Az A381 felé indult, és újabb ígéretet tett
magának, hogy a következő postaládánál megáll.

Közben elhagyta Kingsbridge-et. Az út keskeny sávra szű-
kült, majd egészen eltűnt a járda. Feje fölött az ágak összeha-
joltak, mintha alagútban járna, bimbózó rügyek, virágos fűrtök
fonódtak egybe. Nem is egyszer préselte be magát egy-egy ga-
lagonyabokorba, hogy elengedje a mellette elhaladó autót. Jöt-
tek magányos vezetők, feltevése szerint hivatalnokok, mert az
arcuk bemerevedett, mintha kifacsarták volna belőle az örömet,

aztán nők jöttek gyerekekkel, de ők is fáradtnak látszottak. Még a hozzá és Maureenhoz hasonló idősebb párokból is valami ridegség áradt. Haroldon erőt vett az érzés, hogy integetnie kellene. Nem tette. Ment tovább, zihált az erőfeszítéstől, de senkinek nem akart riadalmat okozni.

Mögötte a tenger, előtte hullámozó hegyek és Dartmoor kék körvonalai. És azon túl? A Blackdown, a Mendip, a Malvern, a Pennine vonulatai, a yorkshire-i völgyek, a Cheviot-hegység, aztán Berwick-upon-Tweed.

Az út túloldalán pedig megint egy postaláda, mögötte telefonfülke. Harold célhoz ért.

Húzta a lábát. Annyi mindent látott, hogy nem győzte számolni, többek között a Királyi Posta két szállítóautóját és egy motoros futárt. És közben arra gondolt, mi mindent engedett el már életében maga mellett. Apró mosolyokat. Korsó söröket. Embereket, akár a sörfőzde parkolójában, akár az utcán úgy, hogy rájuk se nézett. A szomszédokat, akiknek új címét sosem őrizte meg. És ami rosszabb: a fiát, aki nem beszélt vele, és a feleségét, akit elárult. Eszébe jutott apja a szeretetotthonban és anyja bőrdíjja az ajtóban. És most itt ez a nő, aki húsz évvel ezelőtt igazi barát volt. Így megy ez? Mire tenni akarna valamit, már túl késő? Az élet apró darabkáit végül el kell engedni, mert úgyse jók semmire? Saját tehetetlenségének tudata majd összehúzza, egészen elgyengült. Nem elég elküldeni azt a levelet. Meg kell találni a módját, hogy ezután másképp legyen. A mobiljáért nyúlt, és rájött, hogy otthon hagyta. Kitántorgott az útra, az arcán mély fájdalom.

Egy furgon fékje sikoltott, a jármű kitért. – Kibaszott hülye! – ordított a vezető.

Alig hallotta. A postaládát is alig látta. Queenie levelét a kezében tartotta, mielőtt becsapódott volna mögötte a telefonfülke ajtaja.

Megtalálta a címet és telefonszámot, de annyira remegett a keze, hogy alig bírta beütni a PIN-kódját. Várt a csengetésre, a levegő nem mozdult, szinte érezte a súlyát. Izzadság csorgott le a két lapockája között.

Tíz csengetés után végre kattanást hallott, és valaki erős akcentussal azt mondta: – Szent Bernát Otthon. Tessék!

– Az egyik betegünkkel szeretnék beszélni. A neve Queenie Hennessy.

Csend.

Folytatta: – Nagyon sürgős. Tudnom kell, jól van-e.

A vonal túlfelén a nő mintha sóhajtott volna. Harold gerincén végigfutott a hideg. Queenie meghalt, megint elkésett. Öklét a szájába gyömöszölte.

A hang megszólalt: – Sajnálom, de Miss Hennessy alszik. Üzen valamit?

Apró felhők árnyéka sietett át az égen. A távoli hegyek fölött homály ült, nem a szürkületé, hanem a köztes téré. Elképzelte Queenie-t, amint Anglia egyik végében szundikál, míg ő a másikban egy telefonfülkében áll, közöttük a képzeletében élő, de ismeretlen dolgok: utak, mezők, folyók, erdők, mocsarak, csúcsok és völgyek és sok-sok ember. Szembe jönnek, és ő megy tovább. Nem határozta el, nem voltak érvei. A döntés az ötlettel azonos pillanatban született. Nevetett rajta, milyen egyszerű.

– Mondja meg, neki, hogy Harold Fry úton van hozzá. Nincs más dolga, mint megvárni. Mert meg akarom menteni,

tudja? Kitartóan megyek, és neki életben kell maradnia. Átadja az üzenetet?

A hang azt felelte: igen. Szeretne még kérdezni valamit? Tudja például, mikor van látogatás? És hogy hol lehet parkolni?

Harold makacsul ismételte: – Nem autóval vagyok. Azt akarom, hogy éljen!

– Elnézést. Mit is mondott az autójáról?

– Gyalog megyek. Dél-Devonból egészen Berwick-upon-Tweedbe.

A hang elkeseredetten sóhajtott. – Szörnyen rossz a vonal. Mit csinál, kérem?

– Gyalogolok! – ordította.

– Értem – felelte lassan a hang, mintha a nő tollat keresne, hogy leírja az üzenetet. – Gyalogol. Megmondom neki. Parancsol még valamit?

– Most indulok. Míg feléje tartok, neki élnie kell. Kérem, mondja meg, hogy ezúttal nem hagyom cserben!

Amikor helyére akasztotta a kagylót, és kilépett a fülkéből, a szíve úgy dübörgött, mintha ki akarna ugrani a mellkasából. Reszkető ujjakkal tépte fel a saját borítékját, és húzta elő a választát. A fülke üvegére simította, és a végére firkantotta az utóiratot: *Ui. Várj meg! H.* Szinte föl se fogta, úgy dobta be a levelet.

Az előtte tekergőző útra nézett, Dartmoor barátságatlan falaira, aztán a vitorlácipőre a lábán. És azt kérdezte magától, mi az ördögöt is művelt éppen.

Fölötte sirály csattogtatta a szárnyát, és nevetett.

3.

Maureen és a telefonhívás

A NAPSÜTÉS ELŐNYE, hogy tisztán kirajzolja a port, és a mosott ruhát szinte előbb megszáritja, mint a centrifuga. Maureen spriccelt, fehérített, portalanított, megsemmisített minden élő organizmust a munkalapokon. Kimosta, szárította, vasalta a lepedőket, áthúzta Harold ágycát és a magáét. Megkönnyebbült, hogy a férfi nincs az útjában; mióta hat hónapja nyugdíjba ment, alig mozdult ki a házból. Most azonban, miután mindezzel elkészült, hirtelen szorongás és türelmetlenség fogta el. Megcsengette Harold mobilját, mire az emeletről hallotta meg a xilofonszerű csengőhangot. Harold akadozó hangján megszólalt a rögzítő: „Harold Fry számát hívta. Nagyon sajnálom, de – jelenleg nem elérhető.” A szöveg közepén a hosszú szünet mintha arra szolgált volna, hogy a hang gazdája körülnézzen, hol is van.

Elmúlt öt. Harold mindig kiszámítható volt. Maureen a szokásos hangokat, az előszobai óra tiktakolását, a hűtő zümmögését a megszokottnál jóval hangosabbnak érezte. Hol marad Harold?

Megpróbálta elterelni a figyelmét a *Telegraph* keresztrejtvényével, de rögtön látta, hogy Harold már beírt minden könynyű megfejtést. Szörnyű gondolat cikázott át az agyán. Elképzelte, hogy Harold elnyílt szájjal az úton hever. Előfordulhat bármi. Az emberek szívrohamot kapnak, és napokig senki nem talál rájuk. Vagy saját titkos félelmei igazolódnak be? Harold Alzheimer-kóros lesz, mint az apja? Aki még a hatvanat se töltötte be, mikor meghalt? Maureen futott a kocsikulcsért, és a kinti cipőjéért.

Aztán eszébe jutott, hogy talán Rexnél van. Éppen a fűnyírásról és az időjárásról beszélgetnek. Nevetséges egy ember! A cipőjét visszatette a bejárati ajtó mellé, a kocsikulcsot a kampóra.

Bement a szobába, melyet hosszú évek alatt a „legjobbnek” neveztek ki. Nem tudott úgy belépni, hogy ne érezze úgy, egy kardigánt kellene magára terítenie. Valaha nagy mahagóni asztal állt középen, körülötte négy kárpitozott szék, minden este ott vacsoráltak, egy-egy üveg bor mellett. Ennek már húsz éve. Az asztal a múlté, a polcokon álló fényképalbumokat senki nem lapozza föl.

– Hol vagy? – szólalt meg. A tüllfüggöny elválasztotta a külvilágtól, Maureen hálásan vette tudomásul, hogy kiszűri annak színeit és alakjait is. A nap a horizonthoz közeledett. Nemsokára kigyulladnak az utcai lámpák.

Amikor a telefon megszólalt, Maureen rohant az előszobába, hogy felkapja: – Harold?

Tompa csönd. – Rex vagyok, Maureen. A szomszédból.

Maureen tehetetlenül nézett körül. Siettében valami szögletes dologba ütötte a lábát, amit Harold felejtetett a padlón. – Jól van, Rex? Megint kifogyott a tej?

– Harold otthon van?

– Harold? – Maureen érezte, hogy a hangja hisztérikus magasságba csap. Ha Rexnél nincs, akkor hol van? – Igen, persze, hogy itthon. – De a hangja egyáltalán nem csengett természetesen. Méltóságteljes volt és lehengerlő. Mint az anyjáié.

– Aggódtam, hogy történt vele valami. Nem láttam visszajönni. Egy levelet készült feladni.

Maureen kínzó képeket látott elsuhanni a szeme előtt, mentőautókat és rendőröket, önmagát, amint Harold élettelen kezét fogja, és nem tudta, hogy teljesen megőrült-e, vagy csak az agya tart főpróbát a lehető legrosszabb végkifejletből, hogy megelőzze a várható sokkot. Elismételte, hogy Harold otthon van, aztán mielőtt még Rex kérdezősködhetett volna, letette a telefont. És rémesen érezte magát. Rex hetvennégy éves és magányos. Csak segíteni akart. Majdnem visszahívta, de a férfi megelőzte, a kezében újra csengeni kezdett a telefon. Újra megkeményítette a hangját és beleszólt a kagylóba: – Jó estét, Rex!

– Én vagyok.

A kemény hang magasba csattant. – Harold? Hol vagy?

– A B3196-oson. Egy loddiswelli kocsmá előtt. – A hangja elégedetten szólt.

A bejárati ajtajukat Loddiswelltől mintegy nyolc kilométer választotta el. Tehát nem kapott szívrohamot, és nem hever az úton. A személyazonosságát sem felejtette el. Mégis ingerültséget érzett megkönnyebbülés helyett. Aztán szörnyű gondolat környékezte: – Csak nem ittál?

– De, limonádét, és remekül érzem magam. Évek óta nem voltam ilyen jól. Találkoztam egy kedves fickóval, aki műholdvevőket árul. – Szünetet tartott, mintha még valami jelentős

hírt tartogatna. – Megfogadtam, hogy gyalogolok, Maureen. Egészen Berwickig.

Az asszony azt hitte, rosszul hall. – Hogy te? Gyalog? Berwick-upon-Tweedbe?

Mintha Harold jól mulatna rajta. – Igen, igen! – hadarta.

Maureen nyelt egyet. Úgy érezte, a lába és a hangja is rögtön cserbenhagyja. Azt mondta: – Lássuk, jól értettem-e. Azért gyalogolsz, hogy meglátogasd Queenie Hennessyt?

– Azért gyalogolok, hogy éljen. Meg akarom menteni.

Maureen térde megroggyant. A falnak támasztotta az egyik kezét, hogy állva maradjon. – Ez nem megy. A ráktól nem menthetsz meg senkit, Harold. Hacsak nem vagy sebész. De baj nélkül egy szelet kenyeret se tudsz levágni. Ez nevetséges.

Harold nevetett, mintha az a személy, akiről társalognak, egy idegen lenne, és nem ő maga. – Beszélgettem egy benzinkutas lánnyal, ő adta az ötletet. Megmentette a nagynénjét, mert hitt benne, hogy képes rá. És azt is megmutatta, hogyan kell felmelegíteni egy hamburgert. Még apró uborka is volt benne.

Olyan magabiztosan beszélt. Maureen összezavarodott. Forróság öntötte el. – Harold, hatvanöt éves vagy! Eddig legföljebb az autódig gyalogoltál el. És ha nem vetted volna észre, a mobilodat is itthon hagytad. – A férfi felelni próbált, de Maureen nem hagyta szóhoz jutni. – És mit gondolsz, hol fogsz aludni?

– Nem tudom. – Már nem nevetett, a hangja lecsupaszkodott. – Nem elég csak úgy elküldeni egy levelet. Kérlek. Ezt meg kell tennem, Maureen.

Az asszony elviselhetetlennek érezte, hogy Harold olyan gyerekesen kérte, és a végén úgy tette hozzá a nevét, mintha a

feleségénél lenne a döntés joga, pedig már régen meghozta azt ő maga. A forróság hulláma villámcsapássá erősödött. – Hát csak menj, Berwickbe, Harold! Ha ezt akarod. Kíváncsi vagyok, eljutsz-e Dartmoorig... – A vonalból szaggatott jelzés hallatszott. Szorosabban fogta a kagylót, mintha Harold egy darabkája lenne, és belekapaszkodhatna. – Harold? Még a kocsmában vagy?

– Nem, előtte egy fülkében. Bűdös van. Szerintem valaki ide– A hangja elhallgatott, Harold eltűnt a vonalból.

Maureen az előszobai székre rogyott. Most még nagyobb lett a csend, mint mielőtt Harold telefonált. Mintha mindent föl akarna falni. Már az óra tiktakolása, a hűtő zümmögése se hallatszott, sem a madarak a kertből. Szavak kavarogtak a fejében: Harold, burger, gyalog, és még kettő, Queenie Henessy. Ennyi év után. A rég eltemetett emlék ott remegett a lelke mélyén.

Ült az elsőtétülő szobában, a dombok fölött átszűrődtek a neonfények, és borostyánszínű tócsákkal hintették tele az éjszakát.